

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Ascensus Moysis in montem Seu De Oratione Tractatus Tribus Stationibus ac vijs Purgatiua Illuminatiua Vnitiua distinctus

Crombecius, Johannes

Avdomari, 1618

2. De quæstionibus quæ ad confeßarium referri debent. Et inter cætera de
scrupulis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38133

forbet. Chryſoſtomus verò arbitratur in
 iunium creare in animis hominum alas ſpi-
 rituales, quibus ad Deum aſcendat: atque
 elevatos ſub pedibus tranſitoria omnia con-
 templari, ac calcare. Ut enim navis in
 onulta ponderibus, nec gravata, celer-
 rime volat; & vento, remis, aut aquæ
 cundo fluxu rapitur; ita & qui ſobrietatem
 ſectantur, eaque delectantur, facile in Deum
 aſſurgunt, & ſine impedimento perveniunt.
 Quare ſi quid circa corporis neceſſitates
 binde quæſtionis occurrit, ſi quid circa
 cia partim domeſtica, partim ſecularia
 qua verborum contentiones; denique ſi
 pacem & quietem animi interturbant;
petis Aaron & Vr vobiſcum, reſeratis ad eos.

SECTIO SECUNDA.

*De quæſtionibus qua ad confeſſarium reſerri debent
 & inter cætera de ſcrupulis.*

EXpedi in eccleſia Dei præter Episcopos
 & Prælatos conſtitui Paſtores ac confeſ-
 ſarios, qui conſcientiarum curam habeant
 eas regant nomine Chriſti Paſtoris optimi
 qui animam ſuam poſuit pro ovibus
 qui ad libertatem conſcientiarum ſal-
 vandam præficere voluit aliquos qui auctori-
 tate è celo tradita cum ſigillo ſeveriſſimo
 firmo

firmitates humanas cognoscerent, eisque magna charitate fideque mederentur: multa enim occurrunt, quæ Episcopis, suis Prælati ac superioribus nonnulli verecundiores manifestare reformidant; & si eis nota esse oporteret, manifestum potius salutis discrimen adirent, quam abdita mentis suæ revelarent etiam sub secreto confessionis. Quare prudenter Ecclesia consulit animarum securitati; cum diversi ordinis iudices internos constituit ac multiplicat: ut ubi cum vno quis liber esse non possit, ad alium valeat recurrere ac vulnera sua secreta manifestare.

2. Quæstiones verò conscientiaæ variæ sunt: atque illud in genere dici potest: summum à Deo tum demum privilegium nobis concessum esse; præsertim rudioribus adolescentulis ac juvenibus, sed maxime pudibundis puellis ac mulieribus; cum virum integrum, castum, prudentem, fidum, monendi, reprehendendi, hortandi que libertate præditum, cui abdita conscientiaæ nostræ credamus, & quæ nos urgent atque affligunt, pandamus; consilia optima relaturi, nancisci possimus. Quid enim maius ac iucundius quam habere amicum secretum, fidumque cui tuto te committas, audenter loquaris, ut tibi; secreta aperias, nihilque verearis exponere, quod nolis vel vni mortalium alteri, pro facultatibus omnibus & vita ipsa detegere: à quo Dei nomine

Confessoriorum necessitas.

Utilitas eorum.

Quid ad confessorios referendum.

M 4 mine

mine dubiæ conscientiæ affectæque, certæ resolutiones haurias ac reportes. Certe nihil in mundo melius ad salutis certitudinē, ad solidam consolationem, à Deo datum esse hominibus mihi persuadeo. Omnes ergo quæstiones quæcumque illæ sint, etiam si ad Aaronem spectent, aut etiam ad quolibet laicos & sæculares semper licitum est ad hunc arbitrum, consilij solatijque causa referre.

2. 3. Maximè propriæ tamen eæ sunt, quæ absolutioni subiiciuntur. Ut sunt peccata, quorum alia venialia dicuntur, alia lethalia. Ad hæc delenda claves habet à Christo datas, sed ea fateri, ac illi manifestari necesse est. Iple enim iudex est & sedet pro tribunali, in quo hæ personæ necessariae sunt. Iudex primis competens; accusator; testes & reus. Ille iudex censetur competens, qui & sacerdos est & iurisdictionē habet in eum quem absolvit.

Accusator is est, qui confitetur contra se. Conscientia mille testes: idem & reus qui accusator. Ut autem reum iudex absolvat vel condemnet cognoscere debet de delicto. Hanc verò notitiam secretorum ab alio habere non potest, nisi à reo, quem si dispositum inveniatur, à peccatis absolvit. Si minus rejicit. Quare si quid natum fuerit quæstionis circa peccata: ad Vr seu confessa-

*Tribunal
secretum*

nam referendam est, modò superiori peccata illa non reseruentur. Quo casu qui potestatem non habet ab eis absolvendi, vel ad superiorem, vel ad eum penes quem talis potestas est, debet remittere.

3.
Scrupuli.

4. Aliæ quæstiones ex conscientia minùs recta quietave oriuntur quæ vehementer animum exagitant, & orationis studium interturbant. Ad quas aliud penè remedium non est, quàm vt ad arbitrium conscientiarum nostrarum, quæstionem omnè ac dubia perplexa deferamus. Hi sunt scrupuli; ita dicti, quod sicut calculi seu lapides parvi calcem intrantes magna pedem afficiunt molestia, & lauciant non rarò, gressumque claudicantem ac fastidiosum reddunt. Ita & conscientia dubia ac scrupulosa molestiam parit & inquietudinem; lædit animi pacem & vitam spiritualem tédio ac mœrore complet: vt qui proficere cœperint, retrocedere, aut implicati nodis difficillimis toti ad eos solvendo convertere se & à profectu cessare cogantur.

Scrupulorum
damna.

5. In nempe totum hominem occupant, vt alia de re cogitare vix possit. Tollunt deinde omnem orationis ac pietatis suavitatem ac gustum. Sicut muscæ morientes, unguenti suavitatem exterminant. Et vino generoso frigida infusio largior, vim plane adimit. Et lapidum

VVA
216

lapidum in ignem ardentem congestio, ardorem extinguit. Huc facit, quod agritudo hæc, diffidentiam generet, desperationem nutriat, spemque quæ fundamentum precationis est, excludat. Sanè huiusmodi anxietates ac stimuli conscientie orationis nature vehementer repugnant. est namque oratio spei actus: & petitio ipsa, fiducia rei consequendæ nititur. Alioquin cur petam cuius in spem venire non possum? Addo orationem esse mentis elevationem in Deum. At scrupuli non elevant mentem, sed prorsus deprimunt ac prosternunt: avocant etiam a Deo & pertrahunt omnes animi vires ad consideranda peccata, sed frustra; sic ut Deus obliviscatur. & quod peius est, cogitationes ingerunt obsequij divini deserendi; & ad pristina vitæ dissolutiones repetendas impellunt, & pertrahunt. *Habetis Aaron & Virriscum, si quid natum fuerit questionis referent ad eos.*

6. *Scrupulorum diversa genera.* 6. Varia autem sunt scrupulorum genera. Quidam laxissimi sunt in admittendis peccatis, nullum unquam obicem inveniunt, totius soluti moribus, verbis profusi, & ad res seculares effusissimi. At ubi exomologesis facienda, libellos implent, res una toties exponitur, quot sunt facti circumstantiæ, live hæc, aggravent, sive non; repetuntque rem eandem sæpius, & urgent sacerdotem attendenda

attendat; rogant an intellexerit. Et ubi per
absolutionem carnificina illa conscientia lū-
blata est, illicò redeunt ad ingenium.

7. Alij in confessione facienda sunt breves,
& acquiescunt confessario, sed ad opera sin-
gula, conscientiam peccati sibi formant. Alij
de lapsibus quotidianis non laborant sed præ-
teritorum delictorum memoria obruuntur,
cruciantur; nec finem faciunt eiusdem rei
repetendæ. Nonnulli sibi scrupulosi non
sunt, sed minutuli ferre non possunt defectus
alienos, quos iudicant, & damnant per om-
nia: de se præclare & sentientes & loquētes.
Sunt & alij qui aliorum curam habent, &
de defectibus subditorum parùm sunt solliciti;
in se verò crudeliores ceniōres existunt. De-
nique quidam hallucinantur ac cespitant pæ-
ne in factis omnibus etiam in virtutum ope-
ribus, in omnibus se ipsi calumniantes. Ve-
rùm maximè se cruciant, cùm ad examen
cōscientiæ veniunt, seseque quasi sub incude
concludunt, aut in prælo rigidissimo con-
sternunt. Vbi verò, sacerdotis aurem nacti
sunt, vel sunt nimij in quibusdam; vel certè
subinde ita taciturni, ac verecūdi, ut pænè for-
cipibus dentes aperiendi; & verba tarda &
extorta ex ore, magno fastidio deducenda
videantur. Remedia aliqua erunt constitu-
enda.

SECTIO